

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

PERCY, ALLAN

Frida Kahlo pentru pasionați: 60 de pilule de inspirație ca să-ți trăiești viața în felul tău / Allan Percy; trad. din lb. spaniolă de Anca Irina Ionescu. - București: Herald, 2020

ISBN 978-973-111-846-8

I. Ionescu, Anca Irina (trad.)

929

ALLAN PERCY

Frida Kahlo pentru pasionați

60 DE PILULE DE INSPIRAȚIE
CA SĂ-ȚI TRĂIEȘTI VIAȚA ÎN FELUL TĂU

Traducere din limba spaniolă de
Anca Irina Ionescu

ALLAN PERCY

FRIDA KHALO PARA APASIONADOS

D. R. © 2019, Allan Percy

Translation rights arranged by Sandra Bruna Agencia Literaria, SL
All rights reserved.

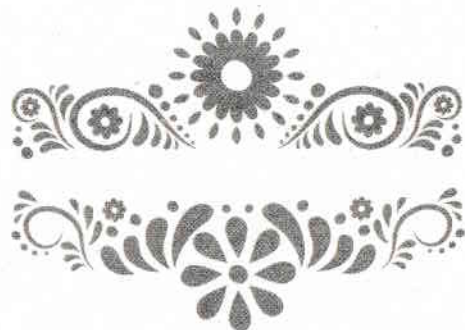
First published: August, 2019 by Penguin Random House Grupo
Editorial, S. A. de C. V.

Original title: Frida para apasionados

EDITURA  HERALD
București

LBRIS

We know
books



Cuprins

PROLOG: TRĂIASCĂ VIAȚA!	8
60 DE PILULE DE INSPIRAȚIE CA SĂ-ȚI TRĂIEȘTI VIAȚA ÎN FELUL TĂU	11
POVESTEA FRIDEI	198



” Se pot inventa verbe?
Vreau să-ți spun unul: eu
te înceresc. În felul acesta
aripile mele devin uriașe
pentru a te iubi fără măsură. ”

Frida Kahlo a fost o femeie aflată la marginea convențiilor. Artista s-a jucat cu culorile, cu formele și cu stilurile, experimentând pentru a reuși să exprime lumea așa cum o vedea sau cum dorea s-o vadă. A ridiculizat genurile artistice și regulile impuse de Academia de Arte din vremea sa.

Pentru ea, nu existau limite, nici măcar cele pe care i le impunea trupul ei schilodit. Nu se lăsa îngrădită.

Atunci, de ce le-ar fi acceptat pe cele ale limbajului?

Marele poet chilian, Pablo Neruda, autorul celor „Douăzeci de poeme de iubire și un cântec de disperare”, a scris:

„Îmi placi când nu vorbești pentru că parcă ești absentă.

Distantă și îndurerată de parcă ai fi murit.

O vorbă atunci, un zâmbet sunt de ajuns.

Și mă înveselesc, mă înveselesc pentru că nu-i adevărat.”

Când iubim pe cineva, când cineva ne iubește, un singur cuvânt al acestei persoane ne schimbă destinul.

Iubirea curgea prin venele Friedei și, deși era conștientă de puterea cuvintelor de a o demonstra, cele pe care le cunoștea nu i se păreau suficiente. De ce să nu inventăm altele?

Dar îndrăgostiții nu-și schimbă doar vocabularul. Un studiu al Universității din Stirling din Anglia a demonstrat că, atunci când ne place cineva, în vocea noastră se petrec schimbări aproape imperceptibile. Aceste mici schimbări

* Pablo Neruda, *Douăzeci de poeme de iubire și un cântec de disperare/ Veinte poemas de amor y una canción desesperada*, traducere de Dan Munteanu Colán, editura Vellant, București, 2011, p. 55. (N. red.)



ne fac mai atrăgători pentru cel care ne ascultă. Cercetătorii au analizat trăsăturile vocale specifice în cazul a 110 persoane care făceau curte cuiva. Vocea bărbaților devenea mai melodioasă.

Pentru Frida Kahlo, plictiseala, convenționalul, norma stabilită... se află în conflict cu pasiunea. „Te încerc” în loc de „te iubesc”, „te îngrijesc” sau „te protejez”.

De ce să nu încercăm să ne inventăm propriile verbe, substantive sau adjective?

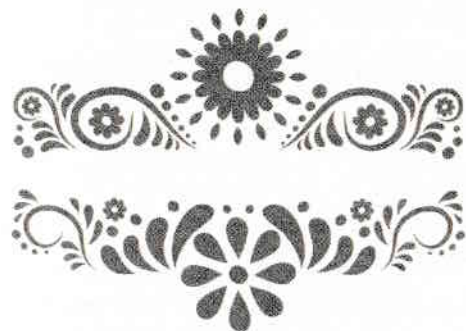
Dedicând câteva minute persoanelor și lucrurilor pe care le iubim, ne putem crea un limbaj nou, propriu și personal.

Câteva idei pentru jocul iubirii în limbaj:

– Începe prin a uni două cuvinte care îți plac, chiar dacă aparent nu au nicio legătură între ele.

– Transformă un obiect în verb.

– Citește *Jabberwock*, poemul fără sens și plin de cuvinte inventate al lui Lewis Carroll. Un exemplu excelent!



” Broaștele cântă
mereu pentru noi — râul
nostru așteaptă — poporul
neprihănit așteaptă Ursa
mare — și eu te ador. ”



În culturile indigene, natura joacă un rol fundamental în viziunea despre lume și viață. Animalele, elementele, precum pământul și tunetul, fenomene ca furtuna îi însoțesc pe oameni zi de zi.

Conform datelor guvernului mexican, în anul 2012 populația indigenă din țară era de peste 15 milioane de persoane, aparținând unui număr de 56 de grupuri etnice care vorbeau aproximativ 100 de limbi diferite. Câtă diversitate! Cu toate acestea, ei reprezintă doar 10% din totalul populației.

Pe când trăia Frida Kahlo, cu doar un secol în urmă, reprezentau jumătate din populație! Atât Frida, cât și Diego Rivera au devenit, prin arta lor, mari apărători ai culturilor autohtone din munții și pădurile americane.

Dar nu numai tablourile Friedei erau acte de revendicare.

Pictorița a purtat în mare parte din viață haine ale femeilor indigene, ca expresie a Mexicului original și maltratată. Dulapurile ei sunt astăzi adevărate muzee pline de comori: bluze tradiționale *huipil*, șaluri mexicane, fuste și rochii de toate culorile.

Și versul care dă titlul acestui capitol ar putea fi o altă revendicare.

Pentru cultura maya, una dintre cele mai răspândite din țară, animalele sunt asociate cultului religios, manifestării artistice și vieții economice. Ele aveau caracter sacru și, alături de astronomie, erau prezente în toate ceremoniile. După cum afirmă Părintele Diego de Landa, unul dintre primii misionari spanioli din Lumea Nouă, „nu exista



animal sau fiară cărora să nu le facă statuie și toate erau făurite după asemănarea zeilor și a zeițelor lor”.

Iubirea deplină, ca act sacru, se bucură de încuviințarea întregului univers: râul vieții prin care își face drum, stelele care o protejează și animalele care o însoțesc.

Un exercițiu pentru a restabili contactul cu natura este să-i conștientizăm prezența în preajma noastră și să-i mulțumim, luând-o ca sursă de inspirație. Chiar dacă trăim în orașe mari, ne putem face timp să simțim această legătură: să ne plimbăm în parc, să cultivăm câteva plante pe balcon, să ne împărțim viața cu un animal de companie.



” Mă pictez pe mine însămi pentru că pe mine mă cunosc cel mai bine. ”



Autoportretul este unul dintre cele mai profunde exerciții de analiză și onestitate pe care le poate face un artist. În istoria omenirii, au fost mulți artiști care s-au aventurat pe acest drum: Bek, un sculptor din Egiptul Antic, a fost primul care a lăsat posterității portretul său în piatră. În Evul Mediu, artiștii își inserau chipul în mulțimile care apăreau în tablourile lor sau în locul figurii unui personaj biblic. Se trudeau să lase o urmă posterității, poate din orgoliu sau, de ce nu, așa cum spune Frida, pentru că era chipul cel mai apropiat și pe care îl știau cel mai bine.

În timpul Renașterii, acest gen a atins gloria supremă. Mulți artiști, în general bărbați, s-au încumetat să-l abordeze. Cei mai mulți istorici sunt de acord că una dintre primele femei pictorițe care l-au abordat a fost Catharina Van Hamessen (1548). În 1656, geniul curții madrilene, Diego Velázquez, s-a „strecurat” în *Las Meninas*, ca pictorul care pictează familia regală. Un adevărat joc de oglinzi, dincolo de un autoportret clasic! Se spune că Leonardo da Vinci și-a făcut autoportretul la 60 de ani, în schimb, Dürer, la 13.

Opera Fridei Kahlo este practic axată pe autoportret.

Se spune că l-a pictat pe primul în 1926, ca să recâștige dragostea unui iubit.

În 1939, anul divorțului său, după cum susține Hayden Herrera, istoric de artă și profesoară la Universitatea din New York, „Frida se înfățișează pe sine alături de mai mulți însoțitori: schelete, figuri ale lui Iuda, nepoții săi, o soră geamănă și mascotele ei. Printre acestea, cele mai ciudate sunt maimuțele, care o îmbrățișează ca niște prieteni intimi.” Din același an datează unul dintre tablourile impresionante ale artistei: „Cele două Frida”, un dublu autoportret cu cele două inimi expuse peste haine și legate între ele. Unul o reprezintă pe Frida europeană, cu o inimă tăiată, celălalt pe Frida mexicană, cu inima întregă și cu un portret al lui Diego în mână.

Autoportretul este o modalitate de a ne înfățișa lumii, dar în același timp de a ne înțelege pe noi înșine.

Îndrăznește să te descoperi prin experiență:

- la o fotografie de-a ta care să-ți servească drept model.
- Alege creionul, cărbunele sau pixul pe care îl vei utiliza pentru desen.
- Mai întâi, desenează conturul feței și elementele principale, ochii și nasul.
- Creează umbre și efecte, estompează trăsăturile.
- Dacă dorești, folosește culori pentru păr, ochi...

După ce ai terminat, urmează partea cea mai interesantă. Pune-ți întrebarea: ce spune acest portret despre tine, despre eul tău profund?

